

WYDZIAŁ HODOWLI I BIOLOGII ZWIERZĄT
FACULTY OF ANIMAL BREEDING AND BIOLOGY
UNIWERSYTET
TECHNOLOGICZNO-PRZYRODNICZY
UNIVERSITY OF TECHNOLOGY AND LIFE SCIENCES
im. Jana i Jędrzeja Śniadeckich
W BYDGOSZCZY

ul. Mazowiecka 28
TEL. (+) 48 52 3749767
e-mail: whibz@utp.edu.pl

85-084 Bydgoszcz
FAX (+) 48 52 3228158

PROGRAM PRAKTYKI ZAWODOWEJ
DLA STUDENTÓW
KIERUNKU OCHRONA ŚRODOWISKA
WYDZIAŁU HODOWLI I BIOLOGII ZWIERZĄT
UNIWERSYTETU
TECHNOLOGICZNO-PRZYRODNICZEGO
W BYDGOSZCZY

– STUDIA STACJONARNE –

PROGRAM PRAKTYKI ZAWODOWEJ
DLA STUDENTÓW
KIERUNKU OCHRONA ŚRODOWISKA
WYDZIAŁU HODOWLI I BIOLOGII ZWIERZĄT
UNIWERSYTETU
TECHNOLOGICZNO-PRZYRODNICZEGO
W BYDGOSZCZY

– STUDIA STACJONARNE –

Opracował: dr hab. inż. Dariusz Kokoszyński, prof. nadzw. UTP*
opiekun studenckich praktyk zawodowych.

Zatwierdziła do użytku:
Rada Wydziału Hodowli i Biologii Zwierząt
Uniwersytetu Technologiczno-Przyrodniczego w Bydgoszczy.

* materiały źródłowe u autora

Głównym celem praktyki zawodowej jest zapoznanie studentów kierunku Ochrona Środowiska z zagadnieniami dotyczącymi monitoringu, ochrony zasobów i stanem degradacji środowiska.

Ogólnoprzyrodnicze przygotowanie obecnych studentów tego kierunku stwarza im możliwość zatrudnienia na różnych stanowiskach w ośrodkach, dla których wykonano programy w niniejszym opracowaniu. Pełnienie w przyszłości przez nich funkcji kierowniczych wymaga nabycia umiejętności związanych nie tylko z przydziałem zadań podległym pracownikom, lecz także w razie konieczności ich osobistego zademonstrowania albo poinformowania w jaki sposób powinny być wykonane.

Za prawidłowy przebieg praktyki zawodowej odpowiedzialni są ze strony Wydziału – opiekun dydaktyczny, a z ramienia Zakładu pracy – kierownik praktyki. Zakres wiedzy i umiejętności zdobywanych w trakcie odbywania praktyki ustala kierownik praktyki uwzględniając realne możliwości wykonania konkretnych zadań w danym ośrodku. Kierownik praktyki jest odpowiedzialny za osiągnięcie efektów kształcenia w zakresie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych określonych w Krajowych Ramach Kwalifikacji (KRK) dla studentów kierunku Ochrona Środowiska.

W niniejszym opracowaniu, stanowiącym ramowy program praktyki, zamieszczono zagadnienia z którymi w miarę możliwości powinien zapoznać się praktykant w trakcie odbywania praktyki w poszczególnych ośrodkach.

Skład: Przedsiębiorstwo Marketingowe „LOGO”
 tel./fax (0-52) 340-18-52

Druk: Drukarnia MAKTECH
 tel. (0-52) 327-15-77

ZAKŁAD PRODUKCYJNY

Struktura organizacyjna zakładu. Organizacja produkcji. Etapy procesu technologicznego. Metody przetwarzania surowców. Metody analityczne stosowane w zakładzie do kontroli jakości surowców, półproduktów, produktów.

Działalność firmy w zakresie ochrony środowiska. Funkcjonowanie systemów związanych z ochroną zasobów środowiska. Przepisy prawne z zakresu gospodarki wodno-ściekowej, ochrony powietrza i gleby, gospodarki odpadami. Metodyka wykonywanych pomiarów w zakresie ochrony środowiska i obowiązujące normy. Budowa i zastosowanie podstawowych przyrządów pomiarowych wykorzystywanych w ochronie środowiska. Udział przy sporządzaniu raportów i sprawozdań z zakresu ochrony środowiska, wynikających z obowiązującego prawa i wydanych pozwoleń.

Określanie rodzaju emisji do środowiska, ilości i stężeń uwalnianych substancji. Efektywność nowych inwestycji proekologicznych.

Higiena pracy i ochrona zdrowia pracowników w różnych działach zakładu. Oznaczenie pyłowych zanieczyszczeń powietrza, natężenia hałasu, natężenia światła, stężenia szkodliwych gazów, zawartości metali ciężkich, temperatury, wilgotności. Zgodność z normami. Kontrola parametrów środowiska (regulacja).

Funkcjonowanie zakładowej oczyszczalni ścieków. Kontrola skuteczności jej działania. Prowadzenie rejestru prac oczyszczalni.

OCZYSZCZALNIA ŚCIEKÓW

Lokalizacja. Strefy ochronne. Budowa i zasady działania oczyszczalni. Rodzaje, ilość i jakość ścieków. Wymagany stopień oczyszczania ścieków. Procesy stosowane w oczyszczalni ścieków. Sposoby i zakres oczyszczania ścieków. Rodzaje i układy oczyszczalni ścieków. Wydajność oczyszczalni. Fotografia dnia pracy.

Kontrola skuteczności pracy oczyszczalni. Pobieranie prób. Plan analiz. Udział w wykonywaniu oznaczeń i analiz. Budowa i zasady działania urządzeń pomiarowych wykorzystywanych do oznaczeń. Ewidencja danych.

WYDZIAŁ OCHRONY ŚRODOWISKA

Zasady działania. Organizacja pracy. Stan ochrony środowiska na podległym Urzędowi terenie. Regulacje prawne dotyczące ochrony środowiska (Ustawa o Ochronie i Kształtowaniu Środowiska, Rozporządzenie Rady Ministrów w sprawie opłat i kar za szczególne korzystanie ze środowiska, itp.).

Zanieczyszczenia wody, powietrza i gleby. Organizacja pomiaru zanieczyszczeń. Przeciwdziałanie zanieczyszczeniom. Kontrola sanitarna terenu.

Działanie komunalnych wysypisk odpadów. Zagospodarowanie, rekultywacja wysypisk śmieci.

Ochrona gatunkowa flory i fauny. Ochrona krajobrazu. Organizacja akcji proekologicznych (np. „Sprzątanie świata”). Prace administracyjne.

INSPEKTORAT OCHRONY ŚRODOWISKA

Struktura organizacyjna. Zasady działalności. Regulacje prawne stanowiące podstawę działalności.

Działalność Inspekcji Ochrony Środowiska. Organizacja dnia pracy. Wykonywanie zadań kontrolnych. Kontrola stanu i eksploatacji urządzeń do poboru wód podziemnych i urządzeń chroniących środowisko (oczyszczalnie ścieków, wysypiska odpadów, urządzenia chroniące powietrze atmosferyczne przed zanieczyszczeniem).

Działalność Wydziału Monitoringu. Zasoby wodne województwa. Źródła emisji zanieczyszczeń wód. Programy badań.

Jakość wód. Zanieczyszczenia powietrza – źródła, struktura. Jakość powietrza w miastach, terenach pozamiejskich. Źródła hałasu. Mapy akustyczne. Kontrola jakości gleby – ocena stopnia zanieczyszczenia. Erozja gleb.

Działalność laboratorium. Zakres badań. Badania wód, ścieków, gleby, odpadów, osadów, emisji i imisji. Metodyka badań fizyko-chemicznych, bakteriologicznych, chromatograficznych, identyfikacji metali, zanieczyszczeń powietrza atmosferycznego, emisji i imisji. Urządzenia wykorzystywane w badaniach – ich budowa, zasady działania i obsługi. Udział w wykonywaniu oznaczeń. Analiza uzyskiwanych wyników i ich zgodność z normami. Wykorzystanie danych o stanie środowiska – cele.

Wykroczenie i przestępstwo przeciw środowisku. Odpowiedzialność administracyjna, cywilna, pracownicza, karna. Współpraca Inspektoratu Ochrony Środowiska w wykonywaniu czynności kontrolnych z innymi organami. Zakres współdziałania. Opłaty za pobieranie prób. Warunki i sposób ustalania kosztów.

Lokalizacja inwestycji a przepisy ochrony środowiska. Przekazywanie do eksploatacji nowych lub zmodernizowanych obiektów. Oddanie urządzeń do eksploatacji. Ograniczenia w korzystaniu ze środowiska. Decyzje administracyjne zakazu wydawane przez wojewódzkiego inspektora ochrony środowiska.

Zadania Inspekcji Ochrony Środowiska w zakresie przeciwdziałania nadzwyczajnym zagrożeniom środowiska – dyspozycje. Sporządzanie rejestru zagrożeń i kompleksowej oceny szkód.

STACJA SANITARNO-EPIDEMIOLOGICZNA

Struktura organizacyjna Stacji. Cele i zadania Państwowej Inspekcji Sanitarnej. Regulacje prawne stanowiące podstawę działalności Stacji.

Kontrola jakości produktów (np. wody, lodów, ciastek). Metodyka badań. Oznaczenia fizyko-chemiczne (pH, zapach,

barwa, mętność, utlenialność, azotany, azotyny, amoniak, żelazo, mangan, fluor i in.). Ewidencja wyników. Zgodność z normami.

Oznaczenia mikrobiologiczne (rodzaje podłoży, wykonywanie posiewów, metody badań, identyfikacja bakterii i grzybów).

Funkcjonowanie Nadzoru Przeciwepidemiologicznego – zasady działania. Kontrole sanitarne placówek służby zdrowia oraz wybranych obiektów produkcji i obrotu żywnością. Choroby zakaźne i zatrucia pokarmowe. Zakażenia szpitalne. Obowiązek hospitalizacji i leczenia. Szczepienia ochronne. Kalendarz szczepień. Rodzaje szczepień.

Badanie żywności – oznaczenia kaloryczności, zawartości soli, pozostałości szkodliwych substancji. Zasady racjonalnego żywienia.

Zachowanie bezpieczeństwa sanitarnego przez działania w ramach systemu RASPP, kontrolę graniczną żywności, prowadzenia dokumentacji systemów HACCP, GHP i GMP.

Higiena dzieci i młodzieży. Kontrole w placówkach oświatowych. Oświata zdrowotna.

ZAKŁAD WODOCIĄGÓW I KANALIZACJI

Struktura organizacyjna. Zasady działalności poszczególnych działów. Organizacja pracy. Przepisy bhp i ppoż.

Działalność Stacji Uzdadniania Wody. Kontrola jakości wody z kolejnych ujęć. Pobieranie prób. Metodyka badań. Wykonywanie analiz. Odczytywanie wyników. Ewidencja danych. Porównywanie z normami. Procesy technologiczne i urządzenia stosowane przy uzdatnianiu wody. Udział w pracach eksploatacyjnych i konserwujących urządzeń do uzdatniania wody.

Funkcjonowanie Działu Rozliczeń. Stawki dla odbiorców za doprowadzanie wody i odprowadzanie ścieków. Przegląd umów, ich aktualizacja i uzupełnienia.

Oczyszczalnia – lokalizacja, budowa i zasady działania. Kontrola skuteczności działania oczyszczalni. Pobieranie prób. Udział w wykonywaniu analiz. Eksploatacja i konserwacja urządzeń do oczyszczania ścieków. Prowadzenie rejestru prac oczyszczalni ścieków.

Funkcjonowanie innych działów zakładu (mechaniczny, energetyczny, transportu, i in.).

ZAKŁAD OCZYSZCZANIA MIASTA

Struktura organizacyjna. Zasady działalności poszczególnych działów. Organizacja pracy.

Lokalizacja wysypiska odpadów. Wyposażenie wysypiska i obiekty towarzyszące. Formy wysypisk. Rodzaje, ilość i jakość odpadów. Źródła pochodzenia stałych odpadów komunalnych. Typy zbiorników do gromadzenia odpadów. Zasady lokalizacji zbiorników. Tabor wywozowy. Organizacja wywozu. Stacje przeładunkowe.

Sposoby układania odpadów na wysypisku. Przemiany fizyko-chemiczne i biochemiczne zachodzące w składowanych odpadach. Rola przemian biochemicznych. Produkcja biogazu – jego skład i zagospodarowanie. Odcieki – ocena jakościowa i ilościowa. Gospodarka odciekami. Bilans wodny wysypiska. Składowanie osadów ściekowych, ich rola i zagrożenia dla środowiska. Odpady przemysłowe – warunki dopuszczenia do składowania, ich lokalizacja na wysypisku.

Granice i obszar stref ochronnych wokół wysypiska odpadów. Ujmowanie drenażem wód i odcieków. Ujęcie biogazu. Zamknięcie i rekultywacja wysypiska.

CENTRUM EDUKACJI EKOLOGICZNEJ

Zasady działalności. Formy edukacji ekologicznej – jej baza dydaktyczno-przyrodnicza. Udział w realizacji zadań CEE. Akcje i konkursy proekologiczne. Przegląd filmów o tematyce biologicznej i ekologicznej. Inwentaryzacja i przegląd zbiorów biblioteki. Ewidencja zasobów przyrodniczych na ścieżkach edukacyjnych. Redagowanie pism urzędowych Centrum Edukacji Ekologicznej. Inne prace biurowe.

Regionalna Kampania Ekologiczna – warsztaty i seminaria ekologiczne. Strefy ochronne ujęć wód. Źródła wody podziemnej – geneza, skład chemiczny. Działanie urządzeń i instalacji do ujmowania wody podziemnej i powierzchniowej.

PARK NARODOWY

Pojęcie parku narodowego. Cele i zadania parków narodowych. Charakter parków narodowych. Sposoby ochrony w parkach narodowych (ściśła i częściowa). Gospodarstwo rezerwatowe.

Plan ochrony parku narodowego. Plan zagospodarowania lasów parku narodowego. Plany zagospodarowania przestrzennego i turystycznego. Zasady udostępniania turystom parku i stawki opłat. Udział w sondażach ruchu turystycznego – obsługa punktów monitoringowych.

Wykorzystanie parków narodowych dla celów naukowych. Działalność pracowni naukowych. Planimetrowanie map stanu sanitarnego. Pomoc w bieżących pracach badawczych. Bibliografia i piśmiennictwo naukowe Parku.

Posterunek straży Parku – harmonogram pracy, bieżące problemy. Udział w patrolu. Służby Parku – struktura organizacyjna.

Podstawy prawne tworzenia i działalności parków narodowych. Statut parku narodowego. Strefy ochronne wokół parku –

otuliny. Otulina parku narodowego – użytkowanie turystyczne. Rejonizacja, wielkość parków narodowych w Polsce.

PARK KRAJOBRAZOWY

Pojęcie parku krajobrazowego. Cele i zadania parków krajobrazowych. Plan ochrony parku krajobrazowego wraz z otuliną.

Spółeczna forma wykorzystania parków krajobrazowych. Turystyka krajoznawcza. Szlaki turystyczne i punkty widokowe. Formy turystyki w parkach. Wykorzystanie parków krajobrazowych dla celów naukowych. Gospodarcze użytkowanie środowiska i zasobów przyrody w parkach krajobrazowych.

Rozporządzenie wojewody jako podstawa prawna utworzenia parku krajobrazowego. Postanowienia rozporządzenia: nazwa parku krajobrazowego, powierzchnia parku i strefy ochronnej (otuliny), ogólne zasady zagospodarowania i wykorzystania parku, stosowane ograniczenia, zakazy i nakazy.

Prawa i obowiązki dyrektora parku krajobrazowego oraz rady naukowo-społecznej. Służba Parków Krajobrazowych. Prawa i obowiązki oraz stanowiska i wymagania kwalifikacyjne Służby Parków Krajobrazowych.

Rozmieszczenie parków krajobrazowych w Polsce. Charakter parków. Ważniejsze parki krajobrazowe w kraju.

Monitoring przyrodniczy (w tym praca w terenie). Udział w przygotowywaniu konkursów ekologicznych, prelekcji, wycieczek dydaktycznych, materiałów do wydawnictw, danych dot. form ochrony przyrody. Praca biurowa związana z funkcjonowaniem parku.

LASY PAŃSTWOWE – regionalne dyrekcje LASÓW PAŃSTWOWYCH, NADLEŚNICTWA

Struktura organizacyjna. Zasady działalności. Naturalne odnawianie lasu – samosiewy, odrośla. Sztuczne odnawianie lasu

– wysiew nasion, wysadzanie sadzonek. Terminy i technika siewu lub sadzenia drzew. Rola szkółek leśnych i zabiegi pielęgnacyjne.

Pielęgnowanie drzewostanu – cięcia pielęgnacyjne. Melioracje leśne (np. wprowadzanie podszytów). Kształtowanie stref ekotonowych. Zabezpieczenie lasu przed szkodami wyrządzanymi przez czynniki abiotyczne i biotyczne.

Choroby drzew i drzewostanów – przyczyny (wirusy, bakterie, rośliny pasożytnicze, chwasty, grzyby pasożytnicze). Rodzaje chorób, objawy i przebieg. Szkodniki drzew i drzewostanów – owady, ptaki, ssaki. Metody zwalczania chorób i szkodników.

Gospodarka łowiecka. Wprowadzanie upolowanej zwierzyny do obrotu gospodarczego. Regulacje ustawowe. Zwierzęta łowne. Terminy polowań na poszczególne gatunki zwierząt. Obwody łowieckie – liczba, rodzaje, wielkość, lokalizacja. Zadania obwodu łowieckiego.

Wielkość zasobów leśnych na Ziemi. Znaczenie lasu w środowisku i życiu człowieka. Przyczyny degradacji lasów. Charakterystyka zasobów leśnych Polski. Stan lasów w kraju. Ochrona zasobów leśnych.

GOSPODARSTWO EKOLOGICZNE

Środowisko i lokalizacja gospodarstwa ekologicznego. Przystawienie gospodarstwa tradycyjnego na ekologiczne. Program przestawienia. Okres przestawienia. Księga gospodarstwa.

Uprawa roli i roślin. Nawozy i nawożenie. Stosowanie kompostu, obornika, gnojówki, wody gnojowej oraz nawozów zielonych. Nawozy uzupełniające: mineralne, organiczne, muł i osady naturalnych zbiorników wodnych, torf. Nawozy niedozwolone. Ogólne zasady uprawy roli. Płodozmian. Funkcje płodozmianu. Warunki do spełnienia. Uzyskiwane plony różnych gatunków roślin uprawnych. Wyniki produkcyjne w gospodarstwach ekologicznych i konwencjonalnych.

Ograniczanie zachwaszczenia. Działania zapobiegawcze. Metody zwalczania chwastów. Zabiegi niedozwolone (stosowanie herbicydów).

Dobór odmian roślin uprawnych. Materiał siewny i sadzeniakowy. Regulatory wzrostu i rozwoju.

Ochrona roślin. Zasady ochrony upraw w gospodarstwie ekologicznym przed chwastami. Ograniczanie chorób roślin.

Stosowanie preparatów roślinnych, miedziowych, siarkowych. Środki roślinne i mineralne do pielęgnacji oraz wzmacnianie roślin.

Chów i hodowla zwierząt. Gatunki i rasy zwierząt. Pochodzenie zwierząt – odstępstwa od zasady. Warunki utrzymania i obchodzenia się ze zwierzętami w gospodarstwie ekologicznym. Żywnienie zwierząt – cel. Pochodzenie pasz. Stosowane dodatki mineralne i witaminowe i ich pochodzenie. Zakazane dodatki.

Uzyskiwane wskaźniki produkcyjne. Koszty produkcji. Rynek zbytu. Rentowność produkcji.

Profilaktyka i leczenie zwierząt. Działania profilaktyczne. Dokumentacja choroby. Dopuszczalne przypadki leczenia konwencjonalnego. Okres karencji. Szczepienie ochronne.

Rolnictwo ekologiczne i konwencjonalne a zanieczyszczenie produktów spożywczych (pestycydy, metale ciężkie, azotany i azotyny). Korzyści przyrodnicze, ekonomiczne i społeczne wynikające z wprowadzenia rolnictwa ekologicznego. Koncepcja rolnictwa uprzemysłowionego, high-tech-agriculture, integrowanego, ekologicznego.

Procentowy udział gospodarstw ekologicznych i zajmowana powierzchnia w stosunku do ogółu w Polsce i UE. Wspieranie finansowe rozwoju rolnictwa ekologicznego. Dopłaty do produkcji roślinnej i zwierzęcej. Kontrole. Uzyskiwanie certyfikatu. Jednostki upoważnione do kontroli.

Uregulowania prawne związane ze studenckimi praktykami zawodowymi

Ustawa o szkolnictwie wyższym z dnia 25 lipca 2005 roku (Dz. U. nr 164, poz. 1365) wraz z późniejszymi zmianami.

Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 12 sierpnia 1991 roku w sprawie studenckich praktyk zawodowych (Dz. U. nr 73, poz. 323) wraz z późniejszymi zmianami.

Regulamin studiów UTP z 2012 roku – załącznik do zarządzenia nr 70/2011/2012 Rektora UTP im. J. J. Śniadeckich w Bydgoszczy z dnia 31 lipca 2012 roku.

Zarządzenie nr 68/2011/2012 Rektora Uniwersytetu Technologiczno-Przyrodniczego im. J. J. Śniadeckich w Bydgoszczy z dnia 4 lipca 2012 r. w sprawie wprowadzenia zakresu obowiązków nauczycieli akademickich, rodzaju zajęć dydaktycznych objętych tym zakresem, wymiaru zadań dydaktycznych dla poszczególnych stanowisk, pensum dydaktycznego, warunków jego obniżania oraz zasad ustalania godzin obliczeniowych w roku akademickim 2012/2013.

Prawa i obowiązki studenta

- zapoznanie się z programem praktyki i zasadami jej realizacji,
- zgłoszenie się w miejscu odbywania praktyki w wyznaczonym terminie w godzinach pracy,
- spotkanie się z kierownikiem praktyki w celu ustalenia harmonogramu i zasad realizacji praktyki,
- odbycie przeszkolenia w zakresie przepisów bhp i ppoż. i ich ścisłe przestrzeganie,
- zapoznanie się z zakładowym regulaminem pracy oraz przepisami o ochronie tajemnicy służbowej i państwowej i ich ścisłe przestrzeganie,

- przestrzeganie zasad i przepisów dyscypliny pracy,
- realizacja programu praktyki w wymiarze godzinowym obowiązującym załogę przedsiębiorstwa,
- podjęcie swych czynności w dni wolne od pracy jeżeli pracownicy zakładu pracują w tym czasie,
- wykonywanie poleceń kierownika praktyki oraz innych osób sprawujących opiekę nad studentami,
- bieżące prowadzenie dziennika praktyk i uzyskanie potwierdzenia przybycia na praktykę (data i pieczęć zakładu), akceptacji wykonywanych czynności (raz w tygodniu) przez kierownika praktyki oraz opinii zakładu pracy,
- usprawiedliwianie każdej nieobecności w trakcie trwania praktyki – w przypadku choroby podstawą usprawiedliwienia jest zwolnienie lekarskie,
- napisanie i dostarczenie do oceny opiekunowi dydaktycznemu pracy kontrolnej na temat uzgodniony z kierownikiem praktyki,
- godne reprezentowanie Uczelni,
- osiągnięcie efektów kształcenia w zakresie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych, określonych w Krajowych Ramach Kwalifikacji (KRK) dla kierunku Ochrona Środowiska (załącznik – str. 18-20),
- otrzymywanie wynagrodzenia wg kategorii osobistego zaszerogowania odpowiadającej wykonanej pracy o ile student odbywa praktykę na podstawie umowy o pracę,
- praktykant ma prawo domagać się wyjaśnienia kwestii spornych związanych z realizacją programu praktyki lub warunkami socjalno-bytowymi.

Prawa i obowiązki kierownika praktyki

- zagwarantowanie studentowi zakwaterowania, wyposażenia w odzież ochronną i opiekę lekarską,

- zabezpieczenie szkolenia w zakresie bhp i ppoż. oraz zapoznanie studenta z zakładowym regulaminem pracy,
- zapoznanie studenta z przepisami o ochronie tajemnicy państwowej, służbowej i handlowej,
- sprawowanie bezpośredniego nadzoru nad realizacją praktyki i jej programu,
- ustalenie ze studentem harmonogramu praktyki i tematu pracy kontrolnej oraz prowadzenie bieżącej kontroli dziennika praktyk,
- wystawienie opinii zakładu pracy, które musi zawierać informacje o stopniu realizacji Krajowych Ram Kwalifikacji z zakresu wiedzy, umiejętności, a zwłaszcza nabytych kompetencji społecznych w trakcie odbywania praktyki zawodowej dla kierunku Ochrona Środowiska,
- czuwanie nad przestrzeganiem dyscypliny przez studenta,
- udzielanie pomocy w rozwiązywaniu zaistniałych problemów i sporów,
- kierownik praktyki jest odpowiedzialny za osiągnięcie efektów kształcenia w zakresie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych, określonych w Krajowych Ramach Kwalifikacji (KRK) dla studentów kierunku Ochrona Środowiska zamieszczonych w sylabusie (strony 18-20 niniejszego opracowania),
- kierownik praktyki ma prawo odmówić przyjęcia na praktykę studenta, w sytuacji kiedy zgłoszenie się do jej odbywania nastąpiło z jednodniowym lub większym opóźnieniem bez usprawiedliwienia,
- zawiesić odbywanie praktyki w przypadku jaskrawego naruszenia dyscypliny z natychmiastowym powiadomieniem Dziekana Wydziału Hodowli i Biologii Zwierząt UTP.

Obowiązki Uczelni

- opracowanie w porozumieniu z zakładem pracy szczegółowych programów praktyki i zapoznanie z nimi studentów,

- sprawowanie nadzoru dydaktyczno-wychowawczego nad praktykami studenckimi i ich oceny.

Warunki zaliczenie praktyki

- odbycie praktyki w pełnym wymiarze – tj. 6 tygodni,
- osiągnięcie efektów kształcenia określonych w Krajowych Ramach Kwalifikacji (KRK) dla studentów kierunku Ochrona Środowiska,
- dostarczenie do Dziekanatu Wydziału Hodowli i Biologii Zwierząt UTP w Bydgoszczy dziennika praktyk z potwierdzonym terminem rozpoczęcia praktyki, wykonywanymi czynnościami w zestawieniach tygodniowych oraz opinią zakładu pracy.
- dostarczenie do oceny opiekunowi dydaktycznemu praktyki pracy kontrolnej na temat dot. zagadnień ochrony środowiska lub charakterystyki ośrodka stażu,
- uzyskanie pozytywnej oceny pracy kontrolnej.

Po spełnieniu wyżej wymienionych warunków student otrzymuje w indeksie wpis zaliczający praktykę.

Kod przedmiotu: **Pozycja planu:** C.16

1. INFORMACJE O PRZEDMIOCIE

A. Podstawowe dane

Nazwa przedmiotu	Praktyka kierunkowa
Kierunek studiów	Ochrona środowiska
Poziom studiów	I stopnia (inż.)
Profil studiów	ogólnoakademicki
Forma studiów	Stacjonarne
Specjalność	Ochrona środowiska przyrodniczego, Przemysłowe technologie w ochronie środowiska
Jednostka prowadząca kierunek studiów	Wydział Hodowli i Biologii Zwierząt
Imię i nazwisko nauczyciela (li) i jego stopień lub tytuł naukowy	Opiekun praktyk powołany przez Dziekana dr hab. D. Kokoszyński, prof. nadzw. UTP
Przedmioty wprowadzające	brak
Wymagania wstępne	Wiedza i umiejętności zawodowe nabyte w trakcie dotychczasowego kształcenia

B. Semestralny/tygodniowy rozkład zajęć według planu studiów

Semestr	Praktyka	Liczba punktów ECTS
VI	6 tygodni	4

2. EFEKTY KSZTAŁCENIA (wg KRK)

Lp.	Opis efektów kształcenia	Odniesienie do kierunkowych efektów kształcenia	Odniesienie do efektów kształcenia dla obszaru
WIEDZA			
W1	Zna mechanizmy ekonomiczne, marketingowe i prawne w związane z ochroną środowiska	K_W16	R1A_W02 P1A_W04
W2	Zna zasady tworzenia, projektowania, organizacji i zarządzania form indywidualnej przedsiębiorczości z zakresu ochrony środowiska	K_W19	R1A_W07 R1A_W09 P1A_W11
W3	Zna budowę i zastosowanie podstawowych przyrządów pomiarowych, maszyn i urządzeń technicznych wykorzystywanych w ochronie środowiska	K_W21	R1A_W05

UMIEJĘTNOŚCI			
U1	Potrafi dokonać analizy czynników i systemów zarządzania środowiskiem	K_U18	P1A_U04
U2	Rozwija umiejętność komunikowania się z różnymi podmiotami gospodarczymi z zakresu ochrony środowiska	K_U10	R1A_U02 P1A_U08
U3	Posiada umiejętność przygotowania pracy pisemnej z zakresu ochrony środowiska w oparciu o literaturę	K_U11	R1A_U08 R1A_U02 P1A_U09
KOMPETENCJE SPOŁECZNE			
K1	Potrafi pracować indywidualnie i w zespole, współdziałać i wykonywać powierzone zadania.	K_K03	R1A_K02 P1A_U02
K2	Ma świadomość zagrożenia środowiska naturalnego w wyniku prowadzonej produkcji	K_K06	R1A_K06
K3	Potrafi planować działalność gospodarstwa, przedsiębiorstwa itp.	K_K09	R1A_K08 P1A_K08

3. METODY DYDAKTYCZNE

wykład szkoleniowy, prowadzenie i kontrola merytoryczna opiekuna ds. praktyk i kierownika praktyki

4. FORMA I WARUNKI ZALICZENIA PRZEDMIOTU

praca kontrolna, dziennik praktyk, opinia kierownika praktyki

5. TREŚCI KSZTAŁCENIA

Wykład szkoleniowy	Przedstawienie informacji nt. celu i założeń praktyki kierunkowej, wymiaru i terminu praktyki. Sposobu prowadzenia dokumentacji, warunków i zasad zaliczenia praktyki, praw i obowiązków studenta i zakładów pracy wynikających z porozumień i umów dotyczących odbywania praktyki
Realizacja praktyki kierunkowej	Zapoznanie studentów z różnorodnymi aspektami ochrony środowiska. Osiągnięcie efektów kształcenia w zakresie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych określonych w Krajowych Ramach Kwalifikacji (KRK) dla studentów kierunku ochrona środowiska. Szczegółowy zakres wiedzy i umiejętności zdobywanych w trakcie praktyki ustalają opiekun dydaktyczny praktyki i kierownik praktyki, uwzględniając realne możliwości danego ośrodka w realizacji konkretnego zagadnienia.

6. METODY WERYFIKACJI EFEKTÓW KSZTAŁCENIA

(dla każdego efektu kształcenia umieszczonego na liście efektów kształcenia powinny znaleźć się metody sprawdzenia, czy został on osiągnięty przez studenta)

Efekt kształcenia	Forma oceny					
	Dziennik praktyk	Praca kontrolna	Opinia opiekuna zakładowego			
W1		x				
W2		x				
W3						
U1	x					
U2	x					
U3		x				
K1	x		x			
K2	x		x			
K3	x		x			

7. LITERATURA

Literatura podstawowa	W zależności od tematyki realizowanej pracy kontrolnej
Literatura uzupełniająca	Przepisy prawne związane z funkcjonowaniem przedsiębiorstwa (np. Kodeks pracy, Ustawy dot. ochrony środowiska, Rozporządzenia Ministra itp.)

8. NAKŁAD PRACY STUDENTA – BILANS GODZIN I PUNKTÓW ECTS

Aktywność studenta	Obciążenie studenta – Liczba godzin (podano przykładowe)
Udział w zajęciach dydaktycznych wskazanych w pkt. 2.2	Nie dotyczy ze względu na specyfikę modułu
Przygotowanie do zajęć	
Studiowanie literatury	
Inne – praca własna studenta, przygotowanie pracy kontrolnej, prowadzenie dzienniczka praktyk	
Łączny nakład pracy studenta	
Liczba punktów ECTS proponowana przez NA	4
Ostateczna liczba punktów ECTS (określa Rada Programowa kierunku)	4